Лабораторна робота 9

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ РОБОТИ З БАЗОЮ ДАНИХ

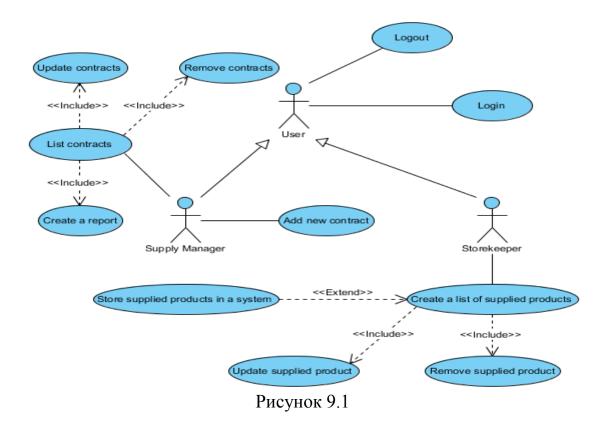
Мета роботи: вивчити основи розробки прикладного програмного забезпечення, призначеного для роботи з СУБД MySQL, з використанням мови PHP.

Хід роботи

Увага! У лабораторній роботі буде продемонстровано створення лише спрощеного фрагменту застосунку для роботи з базою даних.

1. Визначити основні функціональні можливості програмного забезпечення

Основні функціональні можливості фрагменту web-застосунку, який призначений для роботи з базою даних supply, наведені у вигляді UML діаграми прецедентів (рисунок 9.1).

2. Розробити сторінку для авторизації користувачів програмного забезпечення

Усі сторінки web-застосунку необхідно розмістити у каталозі хатрр/ htdocs/supply.

Перш ніж приступати до створення сторінки авторизації, необхідно розробити функціональність програмного забезпечення щодо встановлення з'єднання з базою даних. Для цього створити файл connect.php з наступним вмістом.

```
<?php
function db_conn() {
    $server = "localhost";
    $user = $_SESSION["user"];
    $pass = $_SESSION["pass"];
    $db = "supply";

    $conn = @mysqli_connect($server, $user, $pass, $db);

if (!$conn) {
        session_unset();
        session_destroy();

        die("Connection failed: " . mysqli_connect_error());
    }

return $conn;
}</pre>
```

Крім того, необхідно розробити основну сторінку web-застосунку, для чого створити файл index.php з наступним вмістом.

```
E<?php
      session_start();
 3
 4
      require once ("connect.php");
 5
 6
      Sconn = NULL;
8
     # check for a user session
9
    if (isset($_SESSION["user"])) {
10
          $conn = db conn();
11
          include ("action.php");
12
13
         # redired to login page if the user is not set
14
         header("location: login.php");
15
     - }
```

Рядки 2 – 4 містять початок користувацького сеансу та підключення файлу, що містить функцію db_conn() для встановлення з'єднання з базою

даних. Рядки 9 – 15 містять перевірку наявності користувацького сеансу та підключення до бази даних. В разі, якщо користувач не був авторизований, він буде перенаправлений на сторінку авторизації (рядок 14). Рядок 11 визначає підключення файлу, який містить обробку форм додавання, оновлення та видалення даних, він буде створений пізніше.

```
<!DOCTYPE html>
□<head>
      <title>Supply</title>
   </head>
21
23
24
        <b>User:</b> <i><?= $_SESSION["user"] ?></i> | <a href="logout.php">Logout</a>
30
33
     include("storekeeper.php");
}
34
35
     ?>
  -</body>
36
37
  □<?php
38
   mysqli_close($conn);
39
```

Наступні рядки (17 – 39) визначають вигляд головної сторінки: інформацію про поточного користувача (рисунок 9.2), вміст сторінки відповідно до типу користувача, відключення з'єднання з базою даних (рядок 39). У рядку 24 визначене посилання, яке дозволяє видалити усі змінні сеансу та завершити сеанс використання застосунку користувачем. Для цього використовується файл logout.php.

User: manager | Logout

Рисунок 9.2

```
<?php
session_start();

# remove session variables and destroy a session
session_unset();
session_destroy();
header("location: login.php");</pre>
```

Сторінка авторизації користувача зберігається у файлі login.php.

```
₹?php
2
      session start();
3
      # process login form
4
 5
    if (isset($ POST["login"])) {
 6
          session unset();
7
8
         # set user session variables
9
          $ SESSION["user"] = $ POST["user"];
10
          $ SESSION["pass"] = $ POST["pass"];
11
12
         header("location: index.php");
13
      } else {
14
         # redirect to a home page if user is already signed in
         if (isset($ SESSION["user"])) {
15
              header("location: index.php");
16
17
     - }
18
19
```

Рядки 9 та 10 визначають запис змінних сеансу, які містять дані про обліковий запис користувача. Саме ці змінні використовуються у файлі connect.php для встановлення з'єднання з базою даних за допомогою функції mysqli_connect(). Якщо сеанс користувача вже був встановлений, він буде перенаправлений на головну сторінку index.php (рядки 15 – 17).

```
20
                                          <!DOCTYPE html>
                                            □<html>
    23
                                                                                                   <title>Login</title>
    26
27
28
                                                                                                      <h3>Supply Application Login</h3>
                                                                                                      <form method="post" action="login.php">
    29
                                                                                                                                                                                    <b>User name</b>
                                                                                                                                          30

  Image: Control of the 
    31
                                                                                                                                            >
    32
                                                                                                                                                                                  <input type="text" name="user" required />
    33
                                                                                                                                              F
    34
                                                                                                                                               >
    35
                                                                                                                                                                                    <b>Password</b>
    36
                                                                                                                                              F
    37
                                                                                                                                               >
    38
                                                                                                                                                                                    <input type="password" name="pass" required />
    39

  Image: Control of the 
    40
    41
                                                                                                                                                                                    <input type="submit" name="login" value="Login" />
    42
                                                                                                                                              </form>
    43
                                                           -</body>
    44
   45 </html>
```

У рядках 20 – 45 визначена статична структура сторінки авторизації користувача, яка містить відповідну форму з необхідними елементами користувацького інтерфейсу (рисунок 9.3).

Supply Application Login User name Password Login

Рисунок 9.3

3. Розробити функціональність програмного забезпечення для роботи менеджера з закупівель

Сторінка, що містить функціональність програмного забезпечення для роботи менеджера з закупівель, міститься у файлі manager.php.

Рядки 1 – 24 містять перевірку наявності користувацького сеансу, а також режиму роботи з даними про договори (створення, оновлення або видалення), від чого залежить елемент інтерфейсу – посилання New

contract, призначене для створення нового договору (рисунок 9.4), або Back – для повернення до перегляду даних про усі договори (рисунок 9.5).

Contracts

New contract

Contract number	Contract date	Supplier	Note	Action
1	2018-09-01 00:00:00	Petrov Pavlo Petrovych	Order 34 on 30.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
2	2018-09-10 00:00:00	Petrov Pavlo Petrovych	Invoice 08-78 on 28.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
<u>3</u>	2018-09-23 00:00:00	Ivanov Illia Illych	Order 56 on 28.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
4	2018-09-24 00:00:00	Interfruit Ltd.	Order 74 on 11.09.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
5	2018-10-02 00:00:00	Interfruit Ltd.	Invoice 09-12 on 21.09.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
7	2018-12-27 13:30:04	Petrov Pavlo Petrovych		<u>Update</u> <u>Delete</u>
<u>13</u>	2019-01-10 13:20:48	Transservice LLC	Order #9876	<u>Update</u> <u>Delete</u>

Рисунок 9.4

Back	
Supplier	
Petrov Pavlo Petrovych	▼
Note	
Save	

Рисунок 9.5

Рядки 26 — 99 містять перевірку режимів створення нового запису (рисунок 9.5), оновлення (рисунок 9.6) або видалення існуючого запису (рисунок 9.7) та відображення відповідних форм з певними елементами інтерфейсу користувача.

```
26 🛱 < ?php
27
     # check for action parameter
    28
29
          || $_GET["action"] == "delete")) {
30
31
           <form method="post" action="index.php">
32
              <input type="hidden" value="<?= $ GET["id"] ?>" name="contract number" />
33
     自
34
              <?php
35
             # if the current mode is create/update
36
              # show corresponding form with the required fields and buttons
     中
37
             if ($ GET["action"] == "create" || $ GET["action"] == "update") {
38
             ?>
39
              >
40
                 <b>Supplier</b>
              41
42
              >
43
                  <select name="supplier_id">
44
                  <?php
45
                 # retrieve suppliers ids/info to display select control
                  $sql = "SELECT * FROM supplier_info";
46
47
                  $result = mysqli query($conn, $sql);
48
49
                  while ($row = mysqli_fetch_assoc($result)) {
50
                    ?><option value="<?= $row["supplier_id"] ?>"><?= $row["Info"] ?></option><?php</pre>
51
52
53
                  </select>
54
              55 <u>=</u>
             >
                <b>Note</b>
56
57
             58
             >
59
60
                # retrieve and display contract note of the updated contract
                if (isset($_GET["action"]) && $_GET["action"] == "update") {
61
62
                    $contract_number = $_GET["id"];
63
64
                    $sql = "SELECT contract note FROM contract WHERE contract number = {$contract_number}";
65
                    $result = mysqli_query($conn, $sql);
66
                    $row = mysqli_fetch_assoc($result);
67
68
69
                <textarea name="contract note" rows="5" cols="50"><?= $row["contract note"] ?></textarea>
             71
             >
72
                <?php
                # set proper names for create/update buttons
74
                 if (isset($_GET["action"]) && $_GET["action"] == "create") {
75
76
                    <input type="submit" name="create_contract" value="Save" />
77
                 <?php
78
                } else if (isset($ GET["action"]) && $ GET["action"] == "update") {
79
80
                    <input type="submit" name="update_contract" value="Save" />
81
82
83
84
```

```
85
86
               # if the current mode is delete
87
               # display the corresponding question and button
88
               } else if ($ GET["action"] == "delete") {
89
90
                   <b>Delete the contract #<?= $ GET["id"] ?>?</b>
91
92
                       <input type="submit" name="delete contract" value="Continue" />
93
94
               <?php
95
96
97
    =<?php
98
99
```

Supplier Transservice LLC Note Order #9876 Save Рисунок 9.6 Back Delete the contract #13?

Рядки 100 — 133, в свою чергу, визначають таблицю з даними про договори та відповідними посиланнями (стовпчик Action), призначеними для маніпулювання цими даними (рисунок 9.4).

Рисунок 9.7

Continue

Рядки 135 — 179 містять визначення додаткової таблиці, призначеної для відображення переліку поставлених товарів за певним договором (рисунок 9.8). Для демонстрації даної таблиці виконується необхідна перевірка режиму перегляду даних про договори (рядки 137 — 138).

```
100 - ?>
101 =
         102
              Contract number
               Contract date
105
               Supplier
106
               Note
               Action
108
            e/tr>
        <?php
109
        111
            FROM contract_supplier";
114
        $result = mysqli_query($conn, $sql);
        while ($row = mysqli_fetch_assoc($result)) {
118
            <a href="index.php?action=info&id=<?" $row["contract_number"] ?>"><?" $row["contract_number"] ?></a>
120
121
               <?= $row["contract_date"] ?>
<?= $row["Supplier"] ?>
               <?= $row["note"] ?>
123
124
                <a href="index.php?action=update&id=<?= $row["contract_number"] ?>">Update</a>
                  <a href="index.php?action=delete&id=<?= $row["contract_number"] ?>">Delete</a>
126
127
               128
129
130
         =<?php
```

```
135
     # if the action mode is info
136
     # display data about supplied products for a selected contract
137
     if (isset($_GET["action"]) && $_GET["action"] == "info") {
138
          $contract_number = $_GET["id"];
      -?>
139
140
          <h3>Supplied products by contract #<?= $contract_number ?></h3>
141
142
          <a href="index.php">Hide</a>
143
          144
          <?php
145
          # retrieve data about selected products
146
          $sql = "SELECT supplied product, supplied amount, supplied cost
147
              FROM supplied
148
              WHERE contract number = {$contract number}";
149
          $result = mysqli query($conn, $sql);
150
151
          # check the size of a result set
152
          if (mysqli num rows($result) > 0) {
153
             ?>
              154
155
                  156
                      Product
157
                      Amount
158
                      Cost
159
                  160
              <?php
```

```
161
              # display products if the contract is not empty
162
             while ($row = mysqli fetch assoc($result)) {
163
                 ?>
164
                 <?= $row["supplied product"] ?>
165
                    <?= $row["supplied amount"] ?>
166
                     <?= $row["supplied cost"] ?>
167
168
                 169
                 <?php
170
171
          } else {
172
             # if the result set is empty print the following message
173
             echo "Contract is empty";
174
175
176
          177
     <php</pre>
178
179
```

Contract number	Contract date	Supplier	Note	Action
1	2018-09-01 00:00:00	Petrov Pavlo Petrovych	Order 34 on 30.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
2	2018-09-10 00:00:00	Petrov Pavlo Petrovych	Invoice 08-78 on 28.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
<u>3</u>	2018-09-23 00:00:00	Ivanov Illia Illych	Order 56 on 28.08.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
4	2018-09-24 00:00:00	Interfruit Ltd.	Order 74 on 11.09.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
<u>5</u>	2018-10-02 00:00:00	Interfruit Ltd.	Invoice 09-12 on 21.09.2018	<u>Update</u> <u>Delete</u>
7	2018-12-27 13:30:04	Petrov Pavlo Petrovych		<u>Update</u> <u>Delete</u>
13	2019-01-10 13:20:48	Transservice LLC	Order #9876	<u>Update</u> <u>Delete</u>

Supplied products by contract #4

<u>Hide</u>

Product	Amount	Cost
Audio Player	22	320.00
Printer	41	332.50
TV	56	990.00

Рисунок 9.8

4. Розробити функціональність програмного забезпечення для роботи працівника складу

Сторінка, що містить функціональність програмного забезпечення для роботи працівника складу, міститься у файлі storekeeper.php.

Рядки 1 – 14 містять перевірку наявності користувацького сеансу, а також наявності змінної сеансу – масиву, до якого будуть записані товари, поставлені на склад, але ще не збережені у базі даних.

```
=<?php
      # check for a user session
3
    if (!isset($ SESSION["user"])) {
          header("location: login.php");
5
 6
7
      # initialize array of delivered but not stored products
      # such array is implemented as the session variable
8
    if (!isset($_SESSION["supplied_products"])) {
9
          $ SESSION["supplied products"] = array();
     L ?>
12
13
14
      <h3>Supplied products</h3>
```

У рядках 16 – 72 визначається таблиця поставлених на склад товарів.

```
16
    □<?php
17
      # check for awaiting deliveries (is there any empty contracts)
18
      $sql = "SELECT * FROM contract supplier
19
         WHERE contract number NOT IN (SELECT contract number FROM supplied)";
20
     $result = mysqli_query($conn, $sql);
21
    # if awaiting deliveries exist
22
23
    # display a corresponding form
24
   if (mysqli_num_rows($result) > 0) {
         # chech session array of delivered but not stored products
25
         # if there are any products - display the form used to store supplied products
26
   中日上日日
27
         if (sizeof($_SESSION["supplied_products"]) > 0) {
28
29
             <form method="post" action="index.php">
30
                 >
31
                    <b>by contract</b>
    占
32
                    <select name="contract_number">
33
                    <?php
34
                    # display the combo box with awaiting orders
35
                    while ($row = mysqli fetch assoc($result)) {
36
                        ?><option value="<?= $row["contract number"] ?>">
37
                            <?= $row["contract_number"] . " - " . $row["Supplier"] .</pre>
                               38
39
40
41
                    </select>
42
                 自
43
                 44
45
                        Product
46
                        Amount
47
                        Cost
48
                        Action
49
```

При цьому, виконується перевірка наявності товарів у масиві (змінна сеансу) та вивід форми (рисунок 9.9), що дозволяє записати прийняті товари у базу даних (рядки 27 - 67).

```
50
51
                 # display the session array of delivered products
52
                 foreach ($_SESSION["supplied_products"] as $key => $value) {
53
55
                        <?= $kev ?>
56
                        <?= $value["amount"] ?>
57
                        <?= $value["cost"] ?>
58
                        <a href="index.php?supplied=remove&product=<?= $key ?>">Remove</a>
59
60
                 <?php
61
62
63
                 64
65
                     <input type="submit" name="save_products" value="Store products" />
66
67
             </form>
68
69
         } else {
70
             echo "Add supplied products";
71
         2>
```

Також перевіряється наявність очікуваних поставок (якщо є так звані «пусті» договори, що були укладені, але за якими ще не були поставлені товари) у рядках 17 - 24. В разі наявності таких договорів, демонструється форма (рисунок 9.10) для додавання прийнятого товару (рядки 73 - 103).

```
<b>New product</b>
75
76
          <form method="post" action="index.php">
             78
                 >
 79
                   Product
80
                    Amount
81
                    Cost
83
84
85
                       <input type="text" name="supplied_product" required />
86
                    87
                    >
88
                       <input type="number" name="supplied amount" min="0.01" step="0.01" value="0.01" required />
89
90
91
                       <input type="number" name="supplied_cost" min="0.01" step="0.01" value="0.01" required />
92
 93
94
             95
96
                 <input type="submit" name="add product" value="Add product">
97
98
          </form>
99
    □<?php
      } else {
101
          echo "There are no awaiting deliveries";
```

Supplied products

by contract 13 - Transservice LLC (2019-01-10 13:20:48) ▼

Product	Amount	Cost	Action
TV	15	900	Remove
Camera	30	1200	Remove
Watch	200	399.99	Remove

Store products

Рисунок 9.9

New product

Product	Amount	Cost
Bluetooth Speaker	99	120

Add product

Рисунок 9.10

5. Розробити функціональність для формування звіту у форматі Excel щодо обсягів поставленої продукції за певний період

Реалізація даної функціональної можливості буде знаходитися також у файлі action.php, який містить обробку користувацьких форм.

Рядки 1-34 даного файлу містять обробки форм, які призначені для створення записів про договори, а також оновлення та видалення існуючих записів. Слід звернути увагу, що для виконання операцій створення, оновлення та видалення записів з таблиці contract використовується створена раніше збережена процедура sp_contract_ops.

У рядках 36 – 60 обробляються форми, які призначені для створення запису про поставлений, але ще не збережений у базі даних товар, а також видалення таких записів з масиву, що зберігається в якості змінної сеансу користувача.

```
# process request to create contract
    if (isset($_POST["create_contract"]))
           $supplier_id = $_POST["supplier_id"];
          $contract_note = $_POST["contract_note"];
          # use the stored procedure created earlier
          $sql = "CALL sp_contract_ops('i', 0, '', {$supplier_id}, '{$contract_note}')";
          mysqli_query($conn, $sql);
          header("location: index.php");
      # process request to delete contract
    if (isset($ POST["delete_contract"])) {
    $contract_number = $ POST["contract_number"];
           $sql = "CALL sp_contract_ops('d', {$contract_number}, '', 0, '')";
19
           mysqli_query($conn, $sql);
20
21
          header("location: index.php");
      # process request to update contract
    if (isset($_POST["update_contract"])) {
    $contract_number = $_POST["contract_number"];
           $supplier_id = $_POST["supplier_id"];
          $contract_note = $_POST["contract_note"];
          $sql = "CALL sp_contract_ops('u', {$contract_number}, CURRENT_TIMESTAMP(), {$supplier_id}, '{$contract_note}')";
          mysqli query($conn, $sql);
          header("location: index.php");
34 -}
```

```
36 # process request to insert new record into session array of delivered products
37 pif (isset($_POST["add_product"])) {
          $supplied_product = $_POST["supplied_product"];
38
          $supplied_amount = $_POST["supplied_amount"];
39
          $supplied_cost = $_POST["supplied_cost"];
40
41
42
          if (!empty($supplied_product) && !empty($supplied_amount) && !empty($supplied_cost)) {
          if (is_numeric($supplied_amount) && is_numeric($supplied_cost)) {
                 if ($supplied_amount > 0 && $supplied_cost > 0) {
45
                     $ SESSION["supplied products"][$supplied product] = array("amount" => $supplied amount,
                         "cost" => $supplied cost);
46
47
48
49
50
          header("location: index.php");
53
54
      # process request to remove a record from the session array
55 | if (isset($_GET["supplied"]) && $_GET["supplied"] == "remove") {
          $supplied product = $ GET["product"];
56
57
          unset($_SESSION["supplied_products"][$supplied_product]);
58
          header("location: index.php");
```

Рядки 62-103 демонструють збереження поставлених товарів до бази даних. Слід звернути увагу на те, що створення записів про товари, поставлені за певним договором, у таблиці supplied, виконується всередині транзакції, оскільки часткове, в силу будь-яких обставин, перенесення даних про прийняті товари з сеансової змінної до оперативної бази даних є неприйнятним.

```
62
    # process request to store delivered products into the database
63
    if (isset($_POST["save_products"])) {
64
          $contract_number = $ POST["contract_number"];
65
66
          # begin transaction
67
          mysqli_query($conn, "SET AUTOCOMMIT = 0");
68
          mysqli query($conn, "START TRANSACTION");
69
70
          $failed = false;
71
72
          foreach ($ SESSION["supplied products"] as $key => $value) {
73
              $amount = $value["amount"];
              $cost = $value["cost"];
74
75
76
              # keep result of each query inside the transaction
77
              $result = mysqli query($conn, "INSERT INTO supplied (contract number,
78
                  supplied product, supplied amount, supplied cost) VALUES (
79
                  {$contract number}, '{$key}', {$amount}, {$cost})");
80
81
              if (!$result) {
                  $failed = true;
83
                  # rollback the transaction if any query is failed
84
                  mysqli_query($conn, "ROLLBACK");
85
86
                  break;
87
88
89
90
          if (!$failed) {
91
             # commit the transaction if there are no failed queries
              mysqli_query($conn, "COMMIT");
92
93
```

```
# restore autocommit property
mysqli_query($conn, "SET AUTOCOMMIT = 1");

# clear session array after products are stored into the database
$ SESSION["supplied_products"] = NULL;

header("location: index.php");

-}

102
-}
```

Розглянутий код файлу action.php необхідно доповнити наступним фрагментом, що призначений для формування та збереження документу Excel зі звітом про обсяги поставленої продукції за певний період. Для формування звіту буде використовуватися раніше створена збережена процедура sp_contract_total.

Вміст файлу manager.php необхідно доповнити посиланням (рисунок 9.11), яке дозволить сформувати та завантажити звіт (рядок 21).

```
8 <h3>Contracts</h3>
    □
          # if the page is in record's create/update or delete mode (action parameter is set) - show 'back' link
          if (isset($ GET["action"]) && ($ GET["action"] == "create" || $ GET["action"] == "update"
             || $_GET["action"] == "delete")) {
13
14
15
              <a href="index.php">Back</a>
16
          <?php
17
          # otherwise - show 'new record' link
18
          } else {
19
20
              <a href="index.nhp?action=create">New contract</a>
              <a href="index.php?action=export">Export data</a>
21
22
23
24
          ?>
     -
25
```

Крім того, файл action.php необхідно доповнити кодом (рядки 104 – 127), призначеним безпосередньо для формування та завантаження звіту (рисунок 9.12).

```
104
     # process request to export report into the Excel document
105
     if (isset($_GET["action"]) && $_GET["action"] == "export") {
            $filename = "report_contracts_" . date('Ymd') . ".xls";
106
107
108
            header("Content-Disposition: attachment; filename=\"$filename\"");
109
           header("Content-Type: application/vnd.ms-excel");
110
111
           $flag = false;
112
           $result = mysqli query($conn, "CALL sp contract total('2018-01-01', CURRENT TIMESTAMP())");
113
114
            while ($row = mysqli_fetch_assoc($result)) {
115
              if (!$flag) {
                    echo implode("\t", array_keys($row)) . "\r\n";
116
117
                    $flag = true;
118
119
               array_walk($row, __NAMESPACE__ . '\cleanData');
echo implode("\t", array_values($row)) . "\r\n";
121
122
123
124
            exit;
125
126
127
     function cleanData(&$str) {
           $str = preg_replace("/\t/", "\\t", $str);
128
129
           $str = preg replace("/\r?\n/", "\\n", $str);
130
         if (strstr($str, '"')) {
131
132
                $str = '"' . str_replace('"', '""', $str) . '"';
133
134
135
```

Contracts

New contract Export data

Рисунок 9.11

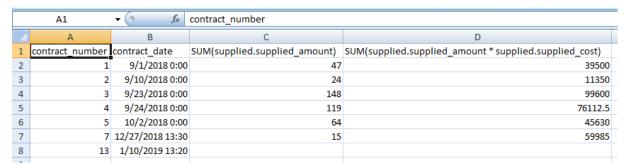

Рисунок 9.12

6. Оформити звіт з лабораторної роботи

У звіт включити основні етапи виконання лабораторної роботи та знімки екрану, що їх демонструють.

7. Питання для самоконтролю

- 1. Розробити функціональність програмного забезпечення для роботи адміністратора бази даних supply. Адміністратор повинен мати можливість створювати, оновлювати та видаляти записи в усіх таблицях бази даних.
- 2. Доповнити розглянутий фрагмент програмного забезпечення для роботи з БД supply можливістю сортувати рядки у таблиці Contracts (файл manager.php) в прямому та зворотному напрямках:
  - за номером договору;
  - за датою укладення договору.
- 3. Доповнити розглянутий фрагмент програмного забезпечення для роботи з БД supply можливістю сортувати рядки у таблиці Supplied products by contract #X (файл manager.php) в прямому та зворотному напрямках:
  - за назвою поставленого товару;
  - за кількістю одиниць поставленого товару;
  - за вартістю одиниці поставленого товару.
- 4. Під час спроби оновлення даних про певний договір відкривається відповідна форма, що містить combo box зі списком постачальників. Внести зміни до програмного забезпечення таким чином, щоб у цьому combo box одразу після завантаження форми був обраний постачальник, з яким на даний момент укладений договір, що редагується.
- 5. Зважаючи на механізм посилкової цілісності, що використовується у базі даних supply, наразі неможливим є видалення даних про договір, за

яким були поставлені товари. Внести зміни до програмного забезпечення (наприклад, до збереженої процедури sp_contract_ops) для того, щоб дані про договір можна було видалити незважаючи на наявність даних про поставлені за цим договором товари.

- 6. Зважаючи на механізм посилкової цілісності, що використовується у базі даних supply, наразі неможливим є видалення даних про договір, за яким були поставлені товари. Внести зміни до програмного забезпечення таким чином, що для не «порожніх» договорів не буде доступною спроба їх видалення.
- 7. Як видно з рисунку 9.12, назви стовпців у згенерованому звіті не є зрозумілими для користувача, особливо це стосується стовпців, що містять агреговані дані. Внести зміни до програмного забезпечення таким чином, щоб вказати назви Contract, Date, Total amount та Total cost для відповідних стовпців.
- 8. Поточна реалізація дозволяє сформувати звіт (рисунок 9.12) на основі фіксованого діапазону дат починаючи з 1 січня 2018 року до часу генерації звіту. Внести зміни до програмного забезпечення таким чином, щоб користувач мав змогу самостійно вказувати необхідний період для генерації звіту про обсяги поставленої продукції.
- 9. Надати менеджеру з закупівель можливість працювати з даними про постачальників (додавати записи, оновлювати та видаляти існуючі записи). Забезпечити можливість перегляду переліку договорів, укладених з певним постачальником.
- 10. Доповнити програмне забезпечення автоматичною генерацією прибуткової накладної відразу після того, як дані про товари, що надійшли від постачальника в рамках певного договору на поставку, були збережені працівником складу до бази даних.